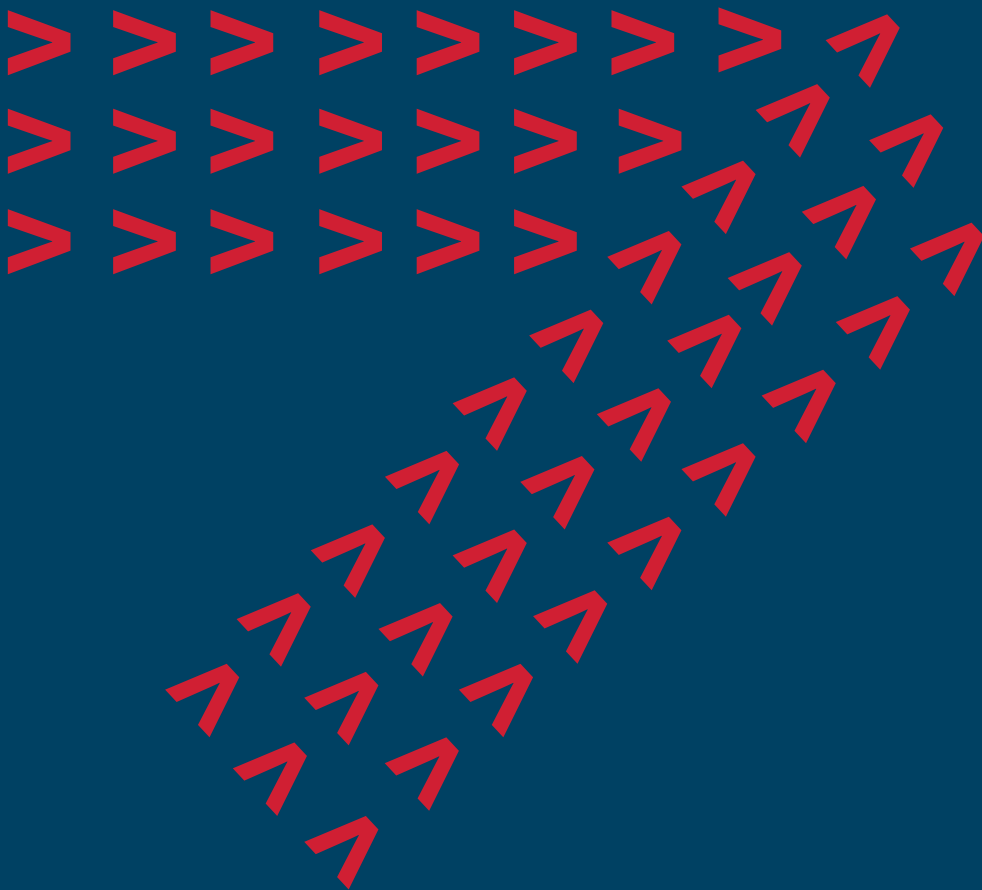

4 V E J E

Undervisningsbaseret
vejledning om eud

6.-7. klasse

INDHOLD

6.-7. klasse

FAGLÆRT TIL FREMTIDEN

– flere unge i eud i Region H

**Region
Hovedstaden**

4

Indledning

•

6

4 veje til job - 6. klasse

•

8

Intro

•

9

FJO: Man skal være sej

•

12

TBT: En særlig opgave

•

14OSP: Når mennesker
har brug for hjælp

•

17KHF: Det er det
jeg skal være

•

20

Outro

•

214 veje til uddannelse
- 7. klasse

•

22Del 1 - På vej i
uddannelsessystemet**28**Del 2 - Nysgerrig på en
erhvervsuddannelse**32**Del 3 - På opdagelse
i fællesskab

FORORD

Projekt Faglært til fremtiden er et treårigt projekt, hvor vi arbejder med at udvikle en række indsatser til folkeskolen, som har til formål at medvirke til, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse i Region Hovedstaden.

Projektet er støttet af midler fra Region Hovedstaden og blev skudt i gang i januar 2017 og fortsætter indtil december 2019.

Projektet har fire indsatsområder:

- Tidlig undervisningsbaseret vejledning om erhvervsuddannelserne allerede fra 6. klasse
- Styrket erhvervspraktik i folkeskolen
- Rollemodeller
- Forældresamarbejde

Projektet udvikles i et tæt samarbejde mellem UU-center Syd, UU Vallensbæk, UU Vestegnen og LO Hovedstaden. Projektet er organiseret således, at hvert UU-center har ansvar for særskilte dele af projektets aktiviteter, som de løbende sparrer med de øvrige UU-centre om.

I denne publikation præsenterer vi forløbet om tidlig undervisningsbaseret vejledning, som UU Vallensbæk har været tovholdere på og udviklet i samarbejde med UU Center Syd og UU Vestegnen. Alle vejledere i UU Vallensbæk har deltaget i udvikling og afprøvning af forløbet.

Har du yderligere spørgsmål til materialets udvikling og afprøvning i praksis kan du kontakte:

Linda Strøm Hansen, projektleder og vejleder i UU Vallensbæk

Claire Stevens-Lekfeldt, arbejdsgruppe koordinator og projektudvikler i UU Vallensbæk

Mail: UU Vallensbæk uu@vallensbæk.dk

Telefon: 47974797

Du kan læse mere om og følge projektet på:
www.lohovedstaden.dk/faglært-til-fremtiden.

INDLEDNING

Det samlede projekt for Faglært til Fremtiden har til formål at udvikle forløb og indsatser, der styrker folkeskoleelevernes viden om og erfaringer med erhvervsuddannelserne fra 6. klasse og frem til eleverne forlader folkeskolen. Målet er, at flere får et positivt syn på fremtiden som faglært, og derved vælger denne som førstevalg efter endt folkeskole. 4 veje er således en del af flere viden- og erfaringsrum, hvor den unge præsenteres for mulighederne i en faglært fremtid.

4 veje er resultatet af arbejdet med første del af udviklingsprojektet Faglært til Fremtiden. 4 veje er et forløb der indeholder 2 delforløb henvendt til undervisning i 'Uddannelse og job' i 6. klasse og i 7. klasse. Forløbet kategoriseres som undervisningsbaseret vejledning, hvilket ifølge uddannelsesforsker Peter Plant i praksis betyder, at aktiviteterne undervisning og vejledning smelter sammen og bliver til en særlig læringsform, hvor der er fokus på "gradvist og trinvist at udvide mulighedsfeltet og elevens horisont" ift. fremtidig uddannelse- og jobvalg (Plant, 2007).

I en accept af at uddannelsesforskningen viser, at enkelte indsatser sjældent rykker på de unges valg, og at der er tale om en kompleks proces når de unge vælger uddannelse, er det vigtigt at understrege, at 4 veje ikke skal stå alene. Forløbet er tænkt som et supplement og et forarbejde til den samlede vejledningspakke i folkeskolen, som indeholder vejledning i hele ungdomsuddannelseslandskabet; praktik, introduktionskurser, brobygning, rollemodeloplæg, virksomhedsbesøg og et tæt samarbejde med forældre og folkeskolen. Missionen med 4 veje er, at forløbet er et af flere konkrete, praksisnære og relevante bidrag, der understøtter de unges handlekompetence til at tage et reflekteret valg af ungdomsuddannelse efter folkeskolen. Vejledningsteoretisk trækker 4 veje på Bill Laws begreber fra karrierelæring: opdage, ordne, fokusere og forstå. (Law, 2001)

I projektet Faglært til Fremtiden har de deltagende UU-centre et ønske om at skabe forløb, hvor de unge opdager den bredde uddannelsessystemet besidder, og de bliver i stand til at ordne den viden og erfaringer de opnår i mødet med uddannelsessystemet. At de bliver i stand til at se uddannelseslandskabet i fugleperspektiv og fokusere på, hvilke veje der for dem giver mest værdi. At de forstår, at uddannelsesvalget ikke er et enkeltstående valg, men som al anden læring beror på viden og alsidige erfaringer skabt gennem oplevelser i fællesskab med andre.

Titlen 4 veje er udsprunget af inddelingen af erhvervsuddannelserne i hovedområder. I materialet bruges ordet veje, da det kan forstås på forskellige måder i forhold til, hvilken sammenhæng ordet anvendes i. Veje symboliserer de mange, varierede veje eleverne må gå for at komme tættere på at erfare og mestre egen karrierelæring; de veje de faglærte beskriver som deres vej til deres job og de mange uddannelsesveje den unge kan vælge for at komme tættere på et meningsfuldt arbejds- og fritidsliv. Der er ikke tale om en vej, eller vejen, men nærmere myriader af veje, der henholdsvis krydser og supplerer hinanden i at danne et trafiknet gennem uddannelseslandskabet.

I undervisningsmaterialet medfølger der forløbsvejledninger til underviserne, hvori er nævnt en rollefordeling mellem UU vejlederne og de deltagende lærere. I dette materiale tager rollefordelingen udgangspunkt i en struktur, hvor UU er primus motor for forløbenes planlægning og gennemførelse og særligt styrende i den del af undervisningen, hvor det kræver specifik viden om ungdomsuddannelser og teorien bag karrierelæring. Styrken i forløbet ligger i det flerfaglige samarbejde mellem UU og folkeskolen.

"4 VEJE TIL JOB", UNDERVISNINGSBASERET VEJLEDNING I 6. KLASSE INDHOLD OG STRUKTUR:

Forløbet skal give eleven en oplevelse og erfaring med opgaver eller begreber som løses eller anvendes af faglærte i deres nærmiljø, således at de kan koble deres viden og kompetencer fra folkeskolens fag til en person med et faglært job. Forløbet skal gøre eleverne i 6. klasse opmærksomme på, at et job rummer meget mere end blot nogle faglige begreber. At voksne hver dag går på arbejde for at løse opgaver der både kræver fagspe-

cifikke kompetencer og personlige egenskaber såsom empati, kreativitet og selvstændighed.

Forløbet 4 veje til job er inddelt i seks dele; en Intro, fire fagforløb og en Outro. Det samlede forløb varer ca. 10 lektioner. Der vil i forløbene være angivet, hvis der er brug for specifikke kompetencer fra folkeskolélærerne; dette ses i boksen dagens mål.

INTRO (45 MIN)

I Introen får eleverne en generel introduktion til faget "Uddannelse og Job", samt hvad en uddannelsesvejleder

arbejder med. Introen tager udgangspunkt i elevernes forforståelse for temaer i relation til job og uddannelse. Vi spørger bl.a. til, hvilke jobs eleverne kender, om de ser nogen som har arbejdsglæde, om de kender noget til forskellige måder at arbejde på, hvad der er vigtigt når man skal have et arbejde og en uddannelse i fremtiden. Afslutningsvis præsenteres eleverne for de fire fagligheder som de fire fagforløb omhandler. For at pirke til deres nysgerrighed hænges billeder op af personerne – uden at de uddybes yderligere.

I Introen er vejlederen optaget af elevernes viden og erfaringer, og der præciseres at forløbet ikke handler om at vælge uddannelse, men at vi i fællesskab skal blive klogere på os selv og de job- og uddannelsesmuligheder der findes.

DE 4 FAGFORLØB (4 X 1½ TIME)

Hvert forløb er bygget op omkring en film, hvor en fagperson gennem sin fortælling og beskrivelse af sit arbejde giver eleverne et lille indblik i en specifik faggruppe, et bestemt job samt en forsmag på en tilhørende arbejdsopgave. De fire fagforløb repræsenterer jobs som blandt andet tilhører de 4 hovedområder inden for erhvervsuddannelserne. I forløbene er der fokus på fagsprog der kan relateres til skolefagene, færdigheder som eleverne allerede besidder – samt arbejdsliv og arbejdsglæde. Det er vigtigt, at eleverne oplever, at deres skolefag bidrager til viden og erfaringer som de kan få brug for i en fremtidig uddannelse eller et job.

De fire fagforløb er selvstændige enheder og kan gennemføres i vilkårlig rækkefølge imellem delforløbene, Intro og Outro.

Fagforløbene indeholder:

- Elevark med en kort præsentation af undervisningens indhold og struktur. Elevark findes under bilag.
- Vejledning til underviseren – orientering til både folkeskolelærer og vejleder
- Diverse bilag

OUTRO:

For at skabe rum for elevernes individuelle og fælles refleksion er Outro placeret som et selvstændigt forløb. I plenum opsummeres, hvem eleverne mødte, og hvilke aktiviteter eleverne lavede i relation til det enkelte job. Det er her eleverne får mulighed for at sætte ord på de potentielle oplevelser, erfaringer og tanker undervisningen har medført. I Outro ser eleverne tilbage på undervisningen og bruger tid på at tale sammen om:

- Færdigheder og evner jobbet kræver? Hvor læres færdighederne i skolen?
- Arbejdsglæde
- Fagpersonernes vej til og begrundelse for valg af job/uddannelse
- Hvor oplevede eleven, at han/hun var motiveret?

- Ift. de fire fagområder: Kender eleverne andre jobs/uddannelser, hvor man kan have opgaver der minder om dem, som de prøvede i de fire fagforløb?
- Outro afsluttes med, at vejlederen kort fortæller, at forløbet fortsætter i 7. klasse, hvor eleverne skal arbejde videre med forløbet 4 veje til uddannelse i faget "Uddannelse og Job".

"4 VEJE TIL UDDANNELSE" UNDERVISNINGSBASERET VEJLEDNING I 7. KLASSE:

Forløbet bygger videre på elevernes forforståelse fra forløbet i 6. klasse. Del 2 skal skabe rum for, at eleverne får mulighed for at arbejde med at organisere og uddybe deres viden og forståelse for erhvervsuddannelsernes variation og opbygning – samt at erhvervsuddannelserne organiseres i fire veje. Forløbets afsæt i karrierelæring gør, at der er fokus på at styrke elevernes kompetencer i at opdage, ordne, fokusere og forstå sig selv og verden via erfaringer, der øger elevernes forståelse for egne interesser og deres begyndende kendskab til uddannelseslandskabet. Forløbet i 7. klasse forløber over en skoledag, ca. 6 lektioner. Forløbet kan opdeles i delelementer, således at det kan afvikles over flere gange.

Eleverne præsenteres i 7. klasse for:

- En kort opfølgning på forløbet fra 6. klasse – Hvad husker de? Elevernes forforståelse for de fire fagpersoner skal støtte eleverne i at blive i stand til at organisere 7. klasse forløbets nye viden.
- En tydelig rammesætning af dagens formål: At vi stadig arbejder med karrierelæring og ikke er optaget af valg. At vi ønsker at eleverne i undervisningen får mulighed for:
 - at hjælpe deres kammerater
 - at være nysgerrige
 - at de ser at det er godt at have alsidige kompetencer i forskellige uddannelser.
- En kort introduktion til ungdomsuddannelsernes overkategorier: EUD/EUX og GYM.
- Øvelser og aktiviteter der støtter elevernes forståelse for at erhvervsuddannelserne (EUD/EUX) organiseres i fire hovedområder, via:
 - Kahoot
 - Refleksionsøvelse i grupper over ord der beskriver uddannelserne i de 4 veje
 - Gruppearbejde: hvor de laver en plakat der præsenterer viden om en erhvervsuddannelse (gruppen vælger en indgang og trækker én af 25 udvalgte erhvervsuddannelser, som de fordyber sig i)
 - Praktisk anvendelse af Uddannelsesguiden. dk: For at opfylde kravene til plakaten, bliver grupperne instrueret i finde at informationer på specifikke steder i ug.dk

4 VEJE TIL JOB

6. klasse

OPSTARTSINFORMATION TIL INTRO, FAGFORLØBENE OG OUTRO

Formålet med 4 veje til job er at give eleverne i 6. klasse en første indsigt i, hvad det vil sige at have et job generelt, eksemplificeret med hvad det mere specifikt vil sige at have et job som faglært. Forløbene lægger op til, at eleverne er aktive og praktisk deltagende, hvilket muliggør en mere bred læring der både rummer læring om jobs - men også om eleverne selv. Med fokus på læring skal undervisningen styrke elevernes blik for et bredt perspektiv af fremtidige jobmuligheder og personligt potentiale for læring.

Materialets vejledningsteoretiske ståsted er inspireret af terminologien fra begrebet 'karrierelæring', hvor den enkelte elevs valg af uddannelse og job anskues som en lærings- og refleksionsproces, som begynder længe før det endelige valg af ungdomsuddannelse. Karriere-læring er en teori som handler om, at eleven ikke bare tager et valg, men gennem oplevelser, erfaringer, viden, fællesskab og refleksion får redskaber til at tage gode valg for sig selv og sin fremtid. Elevens karrierelæring er en kompleks proces, hvor de mange forskelligartede påvirkninger fra bl.a. skole, forældre og omverden får betydning for elevens mulighed for at gennemgå de fire karrierelæringsfaser; opdage, ordne, fokusere og forstå. Læreprocessen rummer mulighed for nye færdigheder som eleven potentielt skal lære, dvs. eleven skal lære at: opdage, ordne, fokusere og forstå for at kunne tage et valg på et personligt og nuanceret grundlag.

I 6. klasseforløbet er der fokus på elevens mulighed for at opdage. Eksempelvis opdage indholdet i de fire forskellige jobs, opdage sig selv og egne interesser, opdage andres tanker om arbejdsglæde og opdage klassekammerater, der måske har andre tanker om arbejdsliv end man selv har.

Under afviklingen af Intro, fagforløb og Outro bør lærere og UU-vejledere, sideløbende med det konkrete faglige indhold, være opmærksomme på at støtte og fremhæve forskellige aspekter af karrierelæring hos eleverne f.eks. at opdage egne interesser eller andres arbejdsglæde.

De fire fagforløb skal ses som fire eksempler på måder at leve og arbejde på, der kan føre til at eleverne:

- Måske lærer noget nyt om et job
- Måske lærer noget nyt om fagene i folkeskolen
- Måske lærer noget nyt om sig selv
- Måske lærer noget nyt om deres kammerater

Under hvert forløb:

- Spørg til læring og oplevelse – ikke valg.
- Fokuser på de store linjer ift. det gode liv (arbejdsliv, skoleliv og fritidsliv).
- Fokuser på samarbejde og dialog.
- Fokuser på det konkrete og på jobbet – mindre fokus på uddannelsen og erhvervsuddannelsernes hovedområder (det kommer i forløbet i 7. klasse).
- Noter fagudtryk – forbind dem med fagene i folkeskolen.
- Indsaml billeddokumentation – brug medbragt iPad (Det er en fordel at bruge samme iPad til samme klasse under hele forløbet, da det letter processen når al billeddokumentation skal samles i slutningen af forløbet og anvendes i Outro)

Karrierevejledningsspørgsmål

– 3 hurtige lige fra hoften til at komme i gang på:

- Hvad vidste/kunne du i forvejen?
- Hvad var nyt/anderledes?
- Hvad vil du gerne vide mere om/prøve mere af?

TIL UNDERVISEREN

 45-60 min.

 Bilag 1-5 for portrætter til print

Det er for manges vedkommende første gang eleverne møder en uddannelsesvejleder, og de er ofte allerede nysgerrige på flere ting omhandlende uddannelse og job. Den først lektion skal bruges til at underbygge en god relation, hvor elevernes interesser, nysgerrighed og viden danner ramme for undervisningen. Lektionen har ligeledes til formål at pirke til elevernes nysgerrighed og forforståelse for de kommende forløb.

Hensigten med Introen er at give eleverne viden om vejlederens rolle og tilgang i de fælles timer, hvor elevens fælles læring, ønske om mere viden og interesse er fundamentet for undervisningen.

INTRO

1. Præsentation af vejleder/underviser og elever og i dag (UU, U&J, de 4 fagforløb og Outro)
2. Præsentation af UU – noget om hvad U&J er for noget: Brainstorm U&J – gennemgås mundtligt i klassen og skrives på tavlen
 - Hvad laver jeres forældre/ eller en anden I kender godt?
 - Hvad laver han/hun fx i løbet af en arbejdsdag?
 - Mødetid?
 - Eget kontor?
 - Skifter til kittel eller anden uniform/arbejdstøj?
 - Samarbejde med folk i firmaet eller udenfor?
 - Hvilke sider af sig selv bruger hun/han? Kompetencer...
 - Bruger personen, i sit arbejde, noget han/hun lærte i folkeskolen?
 - Havde personen andre jobs før det nuværende?
 - (Hvilke jobs har I hørt om?)
3. Hvad er vigtigt for at gå glad på arbejde (og i skole)
 - Er det vigtigt at gå glad på arbejde?
 - Selve jobbet - opgaverne?
 - Kolleger?
 - Lønnen?
 - Er fritiden vigtigere end job?
 - At man lærer noget nyt og øger sine muligheder?
4. Som afslutning på Intro hænges 4 billeder og et kommunekort op på væggen (Se Intro bilag 1- 5). Eleverne skal ikke have at vide, hvad fagpersonerne laver. Hensigten er, at eleverne skal gøres nysgerrige og bruge deres forforståelse i de kommende fire fagforløb.
5. Eleverne orienteres kort om de kommende gange: "Vi kommer igen 5 gange. De næste fire gange skal I se nogle korte hjemmelavede film med helt almindelige mennesker, som ikke er vant til at blive filmet, men som er glade for deres job. Hver gang viser vi en film og laver nogle opgaver der passer til et bestemt job, for at I skal lære mere om fagpersonens job. Den sidste gang vi kommer, bruger vi tid på at kigge på, hvad I har lært om de fire job, eller måske om jer selv."

TIL UNDERVISEREN

 90-110 min.

 Bilag 1-2

 Film

 Gulerødder + 1 skræller

 Skærebrætter + Knive

 Ipad eller lignende til foto

FORMÅL: Forløbet skal give eleven en oplevelse og erfaring med opgaver eller begreber som løses eller anvendes af faglærte i deres nærmiljø, således at de kan koble deres viden og kompetencer fra folkeskolens fag til en person med et faglært job. Forløbet skal gøre eleverne i 6. klasse opmærksomme på nogle generelle aspekter ved arbejdsliv såsom arbejdsmiljø, fagsprog, uniformering, arbejdsglæde og lignende, men også på at et job rummer meget mere end blot nogle faglige begreber. At voksne hver dag går på arbejde for at løse opgaver der både kræver fagspecifikke kompetencer og personlige egenskaber såsom empati, kreativitet og selvstændighed.

MÅL: at eleven gennem sit møde med filmens fagperson får et lille indblik i en specifik faggruppe, samt en forsmag på en tilhørende arbejdsopgave og fagsprog.

MÅLGRUPPE: Elever i 6. klasse

MAN SKAL VÆRE SEJ – FORLØB MED FOKUS PÅ JOBBET SOM KOK (GASTRONOM)

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL AF FORLØB:

INTRODUKTION (10 MIN.)

- Det anbefales at holde eleverne i et almindeligt klasselokale under introduktionen, samt mens de ser filmen, og først gå i køkkenet når de skal i gang med opgaven. Erfaringer viser, at eleverne har sværere ved at modtage beskeder, når de er i køkkenet og utålmodigt venter på at komme i gang med noget praktisk.
- Snak om portrættet af fagperson: Hvem er han? Kan portrættet hjælpe til at vi kan se, hvad han arbejder med? Går han i uniform/arbejdstøj?
- Baggrund – kan vi sige noget om hans arbejde ud fra det vi ser i baggrunden på billedet?

FILM (10 MIN.)

- Se filmen. Gør eleverne opmærksomme på, at noget af det kokken viser i filmen får de brug for, når de senere skal løse opgaven.
 - Notér fagudtryk på papir. Snak efterfølgende om filmen: hvad lagde I mærke til? Brugte han nogle særlige udtryk? Kunne I se om han er glad for sit job? Hvad tænker I, at man skal være god til i hans job? Skriv fagudtryk ned, gem dem til afrunding.
 - Gennemgå opgaven i klasselokalet, inden klassen går i køkkenet, så eleverne er forberedt på hvad der venter dem.
1. Det er tilrådeligt at gennemgå sikkerhed i køkkenet når man arbejder med skarpe knive. Fx at man altid skal anvende et skærebræt og skære ned imod skærebrættet, eller at det er en god ide at skære guleroden flad på den ene side, så den ligger mere stabilt når man skal skære tynde skiver.
 2. Gør eleverne opmærksomme på, at opgaven er udformet som en konkurrence, men at det kun er første del af opgaven der skal løses på tid (skrællning af gulerødder), derefter er det grundighed, præcision og kreativitet der skal fokus på.

OPGAVEN (45 MIN.)

Opgaven til Man skal være sej er udformet som en konkurrence, hvor eleverne i grupper konkurrerer om at blive dagens Kong Gulerod. Grupperne skal skrælle, udskære og anrette gulerødder i forskellige udskæringer og bliver undervejs bedømt på følgende kriterier:

- Samarbejde og kommunikation
- Hurtighed
- Grundighed og præcision
- Kreativitet
- Æstetik
- Ordentlighed

1. Eleverne inddeles i grupper af ca. 4
2. Sæt eleverne i gang med at klargøre deres køkkenstationer til konkurrencen. Det fremgår af elevarket, hvad eleverne skal have klar inden konkurrencen starter. Hvert hold skal bruge:
 - 1 pose gulerødder
 - 1 skrællekniv
 - 3 tallerkener (én pr. udskæring)
 - 1 skærebræt pr. person i gruppen
 - 1 skarp kniv pr. person i gruppen (udleveres evt. af vejleder/lærer)
3. Sæt første del af opgaven i gang: Første del af opgaven afvikles som en stafet. Hver elev i gruppen skal, efter tur og på tid, skrælle én gulerod. Gruppen har én skrællekniv til rådighed der gives videre fra elev til elev efterhånden som de får skrællet deres gulerod. Lærer eller vejleder sætter tiden i gang, og først når alle i gruppen er færdige, noteres tiden (eller 1., 2. 3. ... pladsen) på vurderingsarket.
4. Sæt anden del af opgaven i gang: Anden del af opgaven indeholder flere elementer, og det er vigtigt at eleverne nu fokuserer på at arbejde grundigt, præcist og kreativt. På ca. 30 minutter skal eleverne lave 3 forskellige udskæringer af gulerødder. Da alle i gruppen skal prøve at lave alle udskæringer, er det nødvendigt at skrælle flere gulerødder. Eleverne skal skære gulerødder i følgende udskæringer:
 - Julienne
 - Brunoise
 - Fri udskæring (dvs. gruppen bestemmer og har mulighed for at vise sin kreativitet)

Inden for de 30 minutter skal grupperne derudover nå at anrette de 3 typer udskæringer på 3 tallerkener og rydde deres køkkenstation op, så den er klar til vurdering. Mens eleverne holder en pause, kan læreren vurdere gruppernes anretninger jf. vurderingsarket og finde dagens "Kong Gulerod".

5. Kåring af dagens "Kong Gulerod". Eleverne samles, og den gruppe læreren har vurderet bedst på dagen kåres som "Kong Gulerod" og overrækkes en mindre præmie.
6. Afslutningsvis rydder eleverne det sidste op i deres køkkenstationer og samles herefter til en kort afrunding.

AFRUNDING (20 MIN.)

- Afrundingen omfatter en kort snak med eleverne om, hvilke færdigheder de skulle bruge i opgaven? Hvad de tænker om jobbet? Hvilket fagsprog har de brugt? Og lignende. Til dette formål anvendes elevernes noter med fagord fra filmen.

VURDERINGSARK (FJO: BILAG 1):

Vurderingsarket skal anvendes til vurdering af gruppernes arbejde med opgaven. Det er madkundskabslæren der med sin faglighed vurderer elevernes arbejde ud fra kriterierne herunder.

- Hastighed (skrælle gulerod)
- Præcision (udskæring)
- Kreativitet (frivillig udskæring; anretning)
- Æstetik (udskæringer og anretning)
- Samarbejde (skrælle gulerod; anretning, oprydning)
- Oprydning

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren:

- Sørger for print til elever og sig selv (vurderingsark)
- Inddeler eleverne i grupper a ca. 4-5
- Deltager aktivt i undervisningen – bidrager med faglige færdigheder ift. løsning af opgaven
- Bedømmer elevernes arbejde og noterer resultater på vurderingsark

UU-Vejleder:

- Producerer eller anskaffer film
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæring.
- Dokumenterer forløb via billeder. Billederne skal, som afrunding på de fire forløb, bruges som udgangspunkt til en snak om karrierelæring
- Sørger for præmier.
- NB! På dagen er der brug for flere skarpe knive samt gulerødder. De skarpe knive er en forudsætning for, at øvelsen giver mening og opleves som autentisk. I projektet havde UU lånt nogle knive af en lokal køkkenskole.

DOKUMENTATION VHA. BILLEDER

Målet er at dokumentere elevernes læreprocesser, og billederne anvendes i særdeleshed til at understøtte karrierelæring og videreformidling af læring og oplevelse. Denne del af undervisningen forgår som endelig Outro efter afviklingen af alle fire fagforløb.

IDEER TIL UDVIDEDE FORLØB

Man skal være sej er blot et eksempel på, hvordan man kan arbejde som kok. Jobbet rummer mange flere facetter og muligheder for fordybelse end dem der er kommet i spil i forbindelse med dette forløb. Tanken er, at man som faglærer i folkeskolen lader sig inspirere til at inddrage det aktuelle fag eller en faglært i sine timer igen. Eventuelt i en større skala eller i et tværfagligt samarbejde med en kollega. Her kommer et par forslag til hvordan:

- Hygiejnekursus > tværfagligt forløb: madkundskab >< gastronom, ernæringsassistent, bager m.v., evt. i samarbejde med lokal erhvervsuddannelse (det lokale UU Center ligger ofte inde med kontakter)
- Mad i det fri med lokal kok, evt. i samarbejde med faget Natur og teknologi
- Besøg af lokal kok i madkundskab – kokken kan enten "bare" agere køkkenchef eller komme på besøg som dommer i et set up à la Masterchef (30-60 minutter)

DAGENS MÅL

Hvad er vi optaget af i arbejdet med
Man skal være sej?

TEMAER

- Krav om grundighed og præcision
- Samarbejde – som en nødvendighed
- Æstetik og kreativitet
- Arbejdsglæde og passion
- Uddannelse med internationale muligheder

KENDSKABS- OG FÆRDIGHEDSOMRÅDER

- Madkundskab: kendskab til køkkenredskaber, hygiejne, udskæring af grøntsager og fagsprog
- Uddannelse og job: øget kendskab til et specifikt job, afprøvning af en arbejdsopgave
- Karrierelæring

OBS

Billederne fra de 4 forløb i 6. klasse skal samles og vises for eleverne som en del af Outro. Det er derfor en god ide, at alle billeder fra forløbet i en klasse tages med samme enhed.

TIL UNDERVISEREN

 90-110 min.

 Bilag 1

 Film

 Blyanter og lineal

 Byggesæt

 Ipad eller lignende til foto

FORMÅL: Forløbet skal give eleven en oplevelse og erfaring med opgaver eller begreber som løses eller anvendes af faglærte i deres nærmiljø, således at de kan koble deres viden og kompetencer fra folkeskolens fag til en person med et faglært job. Forløbet skal gøre eleverne i 6. klasse opmærksomme på, at et job rummer meget mere end blot nogle faglige begreber. At voksne hver dag går på arbejde for at løse opgaver der både kræver fag-specifikke kompetencer og personlige egenskaber såsom empati, kreativitet og selvstændighed.

MÅL: at eleven gennem sit møde med filmens fagperson får et lille indblik i en specifik faggruppe, et bestemt job samt en forsmag på en tilhørende arbejdsopgave og fagsprog.

MÅLGRUPPE: Elever i 6. klasse

EN SÆRLIG OPGAVE– FORLØB MED FOKUS PÅ JOBBET SOM TØMRER

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL AF FORLØB

INTRODUKTION (10 MIN.)

- Snak om billedet af fagperson: Hvem er han? Kan billedet hjælpe til, at vi kan se hvad han arbejder med? Går han i uniform/arbejdstøj?
- Hans baggrund – elektromekaniker – men for tiden arbejder ham med tømrerfaget (spånerne på gulvet).

FILM (10 MIN.)

- Se film, notér fagudtryk på papir. Snak efterfølgende om filmen: hvad lagde I mærke til? Hvad gik opgaven ud på? Brugte han nogle særlige udtryk? Kunne I se om han var glad for sit job? Hvad tænker I, at man skal være god til i hans job? Skriv fagudtryk ned, gem dem til afrunding/opsamling.
- Filmen giver også anledning til at tale om, hvad et insekthotel er? Hvorfor har vi brug for insekter? Biodiversitet?

OPGAVEN (50 MIN.)

1. Eleverne arbejder i grupper af 2-3 og modtager deres grupper af lærerne.

2. Sæt eleverne i gang med første del af opgaven:
 - Indledningsvis introduceres begge dele af opgaven. Overvej hvem der skal have tegningerne bagefter - at det færdige resultat gives videre til den ansvarlige for kommunens insekthoteller.
 - Eleverne skal nu i gang med at designe deres eget insekthotel. Hver gruppe får anvist et byggesæt med træstykker som de skal bruge som inspiration til deres insekthotel. Træstykkerne er tænkt som klodser der skal breddes ud på gulvet og her tage form. Se eksempler på elevarket.
 - Eleverne opfordres til at overveje at give deres hotel et tema (skal det fx ligne et dyr, et skib eller noget andet, og evt. placeres i en børnehave?) samt at overveje, hvilke insekter de håber at få besøg af, så de kan målrette konstruktionen efter dette og notere det på arbejdstegningen.
 - Eleverne opfordres ydermere til at bygge 2-dimensionelt på gulvet, da opgaven ellers bliver for kompliceret eller sprænger tidsrammen.
 - Husk at tage billeder undervejs i processen, samt at eleverne skal tage et billede af deres insekthotel når det er færdigt og klart til at blive tegnet over på papir.
3. Sæt eleverne i gang med sidste del af opgaven:
 - Når de har designet deres insekthotel, skal grupperne lave en arbejdstegning af det på ternet papir.
 - Til dette formål skal de bruge deres viden fra matematik om målestoksforhold, og her har faglæreren i

- matematik en vigtig rolle ift. at supportere eleverne.
- Grupperne hjælpes til at fordele opgaverne, så alle er deltagende. En kan måske måle demoen på gulvet, mens en anden udregner målestoksforholdet, og en tredje tegner det ind på papir.
- Husk tidsrammen; de skal ca. have minimum 15-20 minutter til at lave skitse, evt. mere afhængigt af kompleksiteten af deres demo.
- Til sidst indsamles arbejdstegningerne, og de kan afleveres til skolens servicepersonale, naturskolen eller sløjdlæreren.

AFRUNING (20 MIN.)

- Hvilke færdigheder eller kompetencer skulle eleverne bruge i opgaven? Hvad tænker I om jobbet?
- Alle arbejdstegninger og billeder af demoer indsamles og videreformidles til de, der har ansvaret for kommunens/skolens insekthoteller.

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren

- Inddel eleverne i grupper á 2-3
- Deltager aktivt i undervisningen – bidrager med faglige færdigheder ift. løsning af opgaven.
- Sørger for ternet papir til at tegne modellen på
- Sørger for linealer, gerne lange
- Har evt. gennemgået temaet "målestoksforhold" op til afviklingen af forløbet

UU-Vejleder

- Producerer eller anskaffer film
- Sørger for byggesæt
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæringen

DOKUMENTATION VHA. BILLEDER

Målet er at dokumentere elevernes læreprocesser, og billederne anvendes i særdeleshed til at understøtte karrierelæring og videreformidling af læring og oplevelse. Denne del af undervisningen foregår som endelig Outro efter afviklingen af alle fire fagforløb.

IDEER TIL UDVIDEDE FORLØB

En særlig opgave er blot et eksempel på, hvordan man kan arbejde som tømrer. Jobbet rummer mange flere facetter og muligheder for fordybelse end dem der er kommet i spil i forbindelse med dette forløb.

- Man kan med fordel arbejde videre med forløbet i et tværfagligt samarbejde med sløjdlæreren eller natur/teknologilæreren. Eventuelt ved at arbejde med biodiversitet og forbindelsen mellem fuglehus og insekthoteller.
- Som en del af karrierelæringen kan elevernes produkter evt. udstilles, gerne centralt på skolen eller i kommunen. Således videregiver eleverne deres læring og opnår yderligere erfaringer med dagens emne, især hvis de kommer i en situation hvor de selv kan eller skal kommunikere med andre om, hvad de har lavet. En udstilling kan også have værdi i sig selv, så processen forankres og viderebearbejdes hos eleverne.
- Besøge naturskolen og producere insekthoteller.
- Få besøg af en tømrer/besøge et værksted og høre om jobbet som tømrer. Fx som en del af faget "Uddannelse og job". (spørg fx den lokale UU vejleder om kontakter).

DAGENS MÅL

Hvad er vi optaget af i arbejdet med En særlig opgave?

TEMAER

- Krav om grundighed og præcision
- Samarbejde
- Æstetik og kreativitet
- Arbejdsglæde
- Hvordan én uddannelse kan føre til andre jobs og arbejdsopgaver end forventet

KENDSKABS- OG FÆRDIGHEDSOMRÅDER

- Matematik: størrelsesforhold, vinkler og geometriske figurer
- Natur og teknik: Menneskets samspil med naturen, biodiversitet m.m.
- Uddannelse og job: øget kendskab til et specifikt job, afprøvning af en arbejdsopgave
- Karrierelæring

OBS

Billederne fra de 4 forløb i 6. klasse skal samles og vises for eleverne som en del af Outro.

Det er derfor en god ide, at alle billeder fra forløbet i en klasse tages med samme enhed.

TIL UNDERVISEREN

 90-110 min.

 Bilag 1-2

 Film

 Vatpinde

 Plastkrus

 Kande med vand

FORMÅL: Forløbet skal give eleven en oplevelse og erfaring med opgaver eller begreber som løses eller anvendes af faglærte i deres nærmiljø, således at de kan koble deres viden og kompetencer fra folkeskolens fag til en person med et faglært job. Forløbet skal gøre eleverne i 6. klasse opmærksomme på, at et job rummer meget mere end blot nogle faglige begreber. At voksne hver dag går på arbejde for at løse opgaver der både kræver fagspecifikke kompetencer og personlige egenskaber såsom empati, kreativitet og selvstændighed.

MÅL: at eleven gennem sit møde med filmens fagperson får et lille indblik i en specifik faggruppe, et bestemt job samt en forsmag på en tilhørende arbejdsopgave og fagsprog.

MÅLGRUPPE: Elever i 6. klasse

NÅR MENNESKER HAR BRUG FOR HJÆLP – FORLØB MED FOKUS PÅ JOBBET SOM SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL AF FORLØB

INTRODUKTION (10 MIN.)

- Snak om billedet af fagperson: Hvem er hun? Kan billedet hjælpe til, at vi kan se hvad hun arbejder med? Går hun i uniform/arbejdstøj?
- Hvad ser du i baggrunden – hvor befinder hun sig? Gem evt. pointen (at hun arbejder på et plejehjem, på et demensafsnit, hvorfor døren er camoufleret) til efter eleverne har set filmen.

FILM (10 MIN.)

- Se film, notér fagudtryk på papir. Snak efterfølgende om filmen: hvad lagde I mærke til? Hvad gik opgaven ud på? Brugte hun nogle særlige udtryk? Kunne I se om hun var glad for sit job? Hvad tænker I, at man skal være god til i hendes job? Skriv fagudtryk ned, gem dem til afrunding.
- Filmen giver et eksempel på et job der kræver stor viden og mange personlige kompetencer. Den giver blandt andet anledning til at tale om alderdom, et værdigt liv, kommunikation og magt, psykologi og empati, jf. svaret på hvorfor døren er malet.

- Bonusinformation: "Hvorfor er døren malet?" Hvis ikke eleverne selv spørger, bør underviseren bringe det på banen. Svaret er, at døren er camoufleret for at afholde de demente fra at forlade plejehjemmet. Det er i Danmark forbudt at bruge magt og holde borgere inde mod deres vilje. Hegnet, der er malet for døren, skulle gerne få den demente til at tro, at der ikke er en vej ud her. Mens filmen blev optaget var social- og sundhedsassistenten flere gange henne og hente borgere der var på vej ud. Dette gjorde hun ved at tale om billedet på døren fx "Det ser ud til at solen skinner i dag, skal vi ikke sætte os foran vinduet?" eller ved at aflede beboerens opmærksomhed fx ved at sige "Her dufter af kaffe, skal vi ikke se om der er frisk kaffe på kanden og måske en småkage?". Hvis den demente faktisk forlader plejehjemmet, skal assistenten følge efter og sikre, at der ikke sker borgeren noget.
- Filmen viser en social- og sundhedsassistent, der er ansat på et plejehjem. Tal med eleverne om, hvor man derudover typisk kan finde ansættelse som social- og sundhedsassistent.

OPGAVEN (35 MIN.)

Øvelserne skal afspejle variationen i opgaver, arbejdstider og målgrupper som en social- og sundhedshjælper kan møde i forskellige plejeområder. For at illustrere og understrege disse variationer i jobbet som social- og sundhedsassistent kan man som underviser vælge at rammesætte øvelserne i 3 fortællinger. Se forslag til en rammefortælling til øvelserne i taleboblerne.

1. Første øvelse handler om, hvordan det er at have en funktionsnedsættelse og have behov for hjælp, og omvendt også hvordan det er at hjælpe en anden person (15 min.).

"GOD MORGEN, FRU OLSEN"

Den første øvelse kan tage sit udgangspunkt i en ældre borger boende i en beskyttet bolig, hvor denne skal have støtte til at kunne klare så meget som muligt selv. Måske vil borgeren ikke have hjælp til jakken?

- Sæt eleverne sammen 2 og 2. Understreg, at begge i gruppen skal være aktive.
- Eleverne skal nu skiftes til at hjælpe hinanden med at komme igennem øvelsen: Den ene skal nu forestille sig, at han eller hun har en funktionsnedsættelse og kun kan bruge den ene arm. Øvelsen går nu ud på at tage jakke på og gerne lyne eller knappe den, kun med brug af den raske arm. Den anden iagttager og træder til med en hjælpende hånd, hvis det bliver nødvendigt. Herefter skifter de roller, så begge elever får prøvet øvelsen.

2. Øvelse i at udtrykke og aflæse kropssprog (10 min.).

"GOD EFTERMIDDAG, HR. ASAM"

Den anden øvelse handler om at kommunikere sine behov uden sprog. Her kunne øvelsen tage sit udgangspunkt i et aktivitetscenter for ældre, hvor nogle ældre har mistet deres sprog, men gerne vil være sammen med andre og i "dialog". Som social- og sundhedshjælper skal eleven nu kunne aflæse kropssproget hos andre.

- Det siges, at det verbale sprog udgør ca. 7% af det man siger, tonefaldet udgør ca. 38% og til sammenligning udgør kropssproget ca. 55%. Non-verbal kommunikation og forståelse for andres følelser er derfor en vigtig del af en social- og sundhedsassistents arbejde. For at illustrere dette skal eleverne nu lave nogle øvelser, hvor de prøver at kommunikere via kropssprog.
- Til disse øvelser skal der bruges følelseskort, se bilag.

- Der er i alt 3 øvelser, en hvor klassen er samlet, en hvor den delt i 3 grupper og en parøvelse:

1. Opvarmningsøvelse: (vælg en af to)
Hele klassen går i 2 cirkler (inside-out) – en inder- og ydercirkel, hvor eleverne står ansigt til ansigt. De skal nu hilse på hinanden, startende med den de står overfor i inside-outcirklen, først som "en rigtig god ven", dernæst som "en de ikke kender", "en de ikke er trygge ved", "en de kender lidt, og som de synes virker meget interessant" og så fremdeles.

Eller

Klassen stilles i en stor cirkel, hvor de kan "sende håndtryk rundt", giver man 2 håndtryk ændrer retningen for trykkene sig. Her er der fokus på non-verbal kommunikation og samarbejde.

2. Udtryk følelse: Eleverne stiller sig i 3 cirkler. En deltager stiller sig i midten af cirklen, trækker et følelseskort og fortæller de andre, hvad der står på kortet de skal føle. De andre skal vise følelsen med deres ansigtsmimik og kropssprog. Når alle har vist følelsen, bytter eleven med den kammerat som har været overbevisende i sin fortolkning af følelsen, således at denne stiller sig i midten og trækker en ny følelse.
3. Mærk en andens følelse: Omvendt parøvelse. Eleverne grupperes i par. Parrene sætter eller stiller sig over for hinanden uden noget imellem dem. Eleverne skiftes nu til at trække et følelseskort. Den der trækker kortet mimer følelsen – den anden skal spejle følelsen og herefter gætte, hvilken følelse der er tale om. Det der ofte sker, når vi skal gengive andres følelse kropsligt, er at vi kan komme i en situation, hvor vi også mærker følelsen.

3. Denne øvelse handler, som den første, om hvordan det er at have en funktionsnedsættelse.

"GODNAT, PELLE"

Den tredje øvelse foregår om aftenen, da social- og sundhedshjælpere også arbejder om aftenen. Her er eleven på besøg hos Pelle der er blind og lam. Pelle skal derfor have støtte til personlig hygiejne, hvilket kræver kommunikation og gode etiske overvejelser.

I denne øvelse kommer eleverne dog endnu tættere på hinanden, da de skal hjælpe hinanden med personlig pleje og med at drikke. (10 min.)

- Spørgsmålet er, hvor tæt må man gå på hinanden? Hvad er rart/ikke rart for borgeren? Hvad er grænseoverskridende adfærd? Hvad hjælper til at borgerne oplever handlingerne som ok? Bed eleverne reflektere over disse spørgsmål, inden de går i gang med øvelserne.
- Eleverne er sammen med deres makker fra forrige parøvelse.
- Øvelserne:
 1. Eleverne skal give hinanden noget at drikke. En lukker øjnene (er blind), den anden giver vand. Eleverne får udleveret plastkrus med vand i. Herefter byttes der rolle. Begge skal have vand.
 2. Til sidst skal eleverne børste tænder på hinanden. Eleverne skiftes til at være borger og hjælper, og den der agerer borger skal fortsat have lukkede øjne. Medbring "tandbørster" (lange vatpinde). Lad eleverne skiftes til at være hjælper; de får udleveret en vatpind. De skal nu skiftes til at børste (pudse) hinandens tænder.

AFRUNDING (10 MIN.)

- Hvilke færdigheder eller kompetencer skulle eleverne bruge i opgaven? Hvordan var det selv at skulle hjælpes og hjælpe en anden? Hvad tænker I om jobbet?

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren

- Deltager aktivt i undervisningen – bidrager med faglige færdigheder ift. løsning af opgaven.
- Hjælper med at dokumentere elevernes aktiviteter vha.

billeder. Billederne sendes efterfølgende til vejleder

- Inddeler eleverne i par til øvelserne og tager teten på at aktivere eleverne i øvelserne.

UU-Vejleder

- Producerer eller anskaffer film
- Sørger for materialer til opgaverne: Vatpinde/tandbørster, plastkrus, vand og følelseskort
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæringen.
- Ipad til billedokumentation

DOKUMENTATION VHA. BILLEDER

Målet er at dokumentere elevernes læreprocesser, og billederne anvendes i særdeleshed til at understøtte karrierelæring og videreformidling af læring og oplevelse. Denne del af undervisningen foregår som endelig Outro, efter afvikling af alle fire fagforløb.

UDVIDEDE FORLØB

Når mennesker har brug for hjælp er blot et eksempel på, hvordan man kan arbejde som social- og sundhedsassistent. Jobbet rummer mange facetter og tematikker som kunne danne udgangspunkt for fordybelse på et senere tidspunkt. Her kommer et par forslag til hvordan:

- Besøg på et lokalt aktivitetscenter.
- Besøg på Social- og sundhedsuddannelsen, evt. med fokus på et tema: et værdigt liv, rehabilitering eller andet. Spørg fx den lokale UU vejleder om kontakter.
- Besøg af sundhedsplejersken, snak om skjulte handicap, psykiske og fysiske udfordringer.

DAGENS MÅL

Hvad er vi optaget af i arbejdet med Når mennesker har brug for hjælp?

TEMAER

- Kommunikation: kropssprog og intimsfæren
- Trivsel, bevægelighed og handicap
- Etik: Hvad er et værdigt liv? At hjælpe for den andens skyld!
- Arbejdsglæde

KENDSKABS- OG FÆRDIGHEDSOMRÅDER

- Uddannelse og job: øget kendskab til et specifikt job, afprøvning af en arbejdsopgave
- Karrierelæring

OBS

Billederne fra de 4 forløb i 6. klasse skal samles og vises for eleverne som en del af Outro.

Det er derfor en god ide, at alle billeder fra forløbet i en klasse tages med samme enhed.

TIL UNDERVISEREN

 90-110 min.

 Bilag 1-5

 Film

 Bogvogn med 10 fagbøger og 10 skønlitterære bøger

FORMÅL: Forløbet skal give eleven en oplevelse og erfaring med opgaver eller begreber som løses eller anvendes af faglærte i deres nærmiljø, således at de kan koble deres viden og kompetencer fra folkeskolens fag til en person med et faglært job. Forløbet skal gøre eleverne i 6. klasse opmærksomme på, at et job rummer meget mere end blot nogle faglige begreber. At voksne hver dag går på arbejde for at løse opgaver der både kræver fagspecifikke kompetencer og personlige egenskaber såsom empati, kreativitet og selvstændighed.

MÅL: at eleven gennem sit møde med filmens fagperson får et lille indblik i en specifik faggruppe, et bestemt job samt en forsmag på en tilhørende arbejdsopgave og fagsprog.

MÅLGRUPPE: Elever i 6. klasse

DET ER DÉT JEG SKAL VÆRE – FORLØB MED FOKUS PÅ JOBBET SOM KONTORASSISTENT

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL AF FORLØB

INTRODUKTION (10 MIN.)

- Snak om billedet af fagperson: Hvem er han? Kan billedet hjælpe til, at vi kan se hvad han arbejder med? Går han i uniform/arbejdstøj?
- Hvad ser du i baggrunden – hvor befinder han sig?

FILM (15 MIN.)

- Se film, notér arbejdsopgaver og fagudtryk på papir. Snak efterfølgende om filmen: hvad lagde I mærke til? Hvad gik opgaven ud på? Brugte han nogle særlige udtryk? Kunne I se om han var glad for sit job? Hvad tænker I, at man skal være god til i hans job? Skriv opgaver og fagudtryk ned på tavlen. Brug dem som afsæt for at fortælle om resten af dagens program.
- Filmen giver et eksempel på et job der kræver viden om komplicerede lovtekster, forståelse for matematik og gode kommunikative og sociale kompetencer. Den giver anledning til at tale om fordomme om kontorarbejde som noget, hvor man sidder ned en hel dag. Hovedpersonen er i gang med at videreuddanne sig, hvilket nogle tror kun

er muligt hvis man går på gymnasiet. De varierede opgaver er illustreret i bilaget; "Et Ugeskema". Ugeskemaet er fiktivt, idet vi har forsøgt at illustrere variationen af opgaver den faglærte løser over ca. en måned.

OPGAVEN (60 MIN.)

Øvelserne skal afspejle variationen i opgaver, arbejdstider og målgrupper, som en kontorassistent kan møde i løbet af en uge. For at illustrere og understrege disse variationer i jobbet som kontoruddannet, kan underviseren vælge at binde øvelserne sammen via de foreslået bemærkninger i taleboblernerne.

1. Ansøgning til dansk pas (10 min.).

"DU SKAL PÅ FERIE, JUBII"

Du skal på ferie om en måned, du har derfor brug for et nyt pas. Udfyld blanketten!

Eleven skal forsøge at udfylde en ansøgning til nyt pas. Opgaven er en mindre opgave som skal gøre eleven opmærksom på, hvilke sproglige koder der er i sådan en ansøgning. Her kommer man ind på

begreber som personnummer – og beskyttelsen af de sidste 4 cifre. Eleven vil møde fagord som blanket, fødselsregistreringssted, indfødsret og statsborger.

Lad eleverne udfylde blanketten, og snak bagefter med dem om, hvad de forstod, og hvad der var nyt eller svært.

2. Rollespil med fokus på kommunikation og kundeservice (30 min.).

BEMÆRKNING TIL AT BINDE ØVELSE 1 OG 2 SAMMEN:

”Måske kender du en som synes det var svært at udfylde blanketten og forstå flere af ordene. Hvis det er tilfældet, kan man henvende sig til borgerservice, hvor de tilbyder hjælp med mange forskellige ting – næste øvelse handler om mødet mellem borger og borgerservice. Husk, hvad der blev sagt i filmen om kommunikation – det er vigtigt

Eleverne er i grupper a 3. På skift trækker de et kort med en konkret kommunikationscase. Alle kort beskriver fiktive situationer der afspejler forskellige situationer med kundeservice, hvoraf nogle håndteres godt, og andre mindre heldigt. Eleverne skal i gruppen vælge 2 skuespillere og en instruktør. Instruktøren får et hjælpekort der skal vejlede ham/hende i at instruere og forbedre rollespillet.

- Grupperne instrueres i opgaven, snak om god kommunikation og passende sprogbrug – inddrag elevernes oplevelser. Indledningsvis - snak med eleverne om, hvad god service er. Hvad betyder medarbejderens personlighed for borgerens/kundens oplevelse? Må man røre ved borgeren? Må man bede dem om at gå? Må man skælde ud? Osv. (max. 10 min)
- Grupperne øver rollespil (10 minutter)
- Fremvisning af 3 rollespil – udvælgelsen sker via lodtrækning blandt grupperne. (10 minutter) Hvor var eleverne spot on i deres rollespil? Hvad tænker de om jobbet (ikke valg)

”Som I så i ugeskemaet, så har han mange forskellige opgaver og flere møder i løbet af en uge. Der er sket det, at han har haft vagt på biblioteket, og pludselig ser han en bunke bøger som ligger midt på gulvet. Nogle uvrone unger har lavet ballade. Han skal skynde sig at sætte bøgerne på plads. Nogle er fagbøger, andre er skønlitterære bøger. I skal hjælpe ham, ellers når han ikke sit møde!!!

3. Bogstafet (20min.).

Dette er den afsluttende opgave for dagen. Det er tanken, at eleverne slippes til frikvarter herefter, og at man følger videre op i Outro.

- Inddel klassen i to grupper
- Stil klassen i den ene ende af et større lokale, og lad den anden gruppe se på, uden at de kan se løsningsforslaget på opsætningen af bøger. Grupperne dyster på tid om at løse opgaven hurtigst.
- Stil bogvogn eller anden reol i den anden ende af lokalet. Eleverne får at vide, at der både er faglitteratur og skønlitteratur – de skal nu finde en strategi for, hvordan de vil løse opgaven. De må gerne tale sammen undervejs i øvelsen. De skal vælge to elever som vil løse den sidste del. De skal nu i par løbe ned og sætte hhv. en faglitterær og en skønlitterær bog på plads på hver deres hylde. Når begge elever er tilbage ved gruppen, løber to nye elever afsted indtil alle bøger er sat på plads. Vejleder/lærer tjekker om bøgerne står i hhv. alfabetisk rækkefølge og nummerorden på hver deres hylde. Hvis de gør, er opgaven løst, og tiden stoppes. Hvis opgaven ikke er løst korrekt, indkalder de de to frivillige til at løse opgaven.

Herefter kommer den anden gruppe til, og der kåres en Superhjælper gruppe.

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren

- Deltager aktivt i undervisningen – bidrager med faglige færdigheder ift. løsning af øvelserne.
- Hjælper med at dokumentere elevernes aktiviteter vha. billeder. Billederne tages på vejlederens iPad.
- Inddeler eleverne i grupper til øvelse 1 og 2.

UU-Vejleder

- Producerer eller anskaffer film
- Materialer til undervisningen: cases, opgaver og bøger.
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæringen.
- Ipad til billeddokumentation

NB! Ift. bøgerne kan det give mening at alliere sig med skolens bibliotekar. Lån 20 bøger (10 fag- og 10 skønlitterære bøger.) Sæt dem i alfabetisk eller numerisk orden, tag et billede af dette – som facitliste. Bland bøgerne til konkurrencen

DOKUMENTATION VHA. BILLEDER

Målet er at dokumentere elevernes læreprocesser, og billederne anvendes i særdeleshed til at understøtte karrierelæring og videreformidling af læring og oplevelse. Denne del af undervisningen foregår som endelig Outro, efter afviklingen af alle fire forløb.

FORSLAG TIL UDVIDEDE FORLØB

- Invitation til rådhuset – opfølgning på tema om blanketter > tværfagligt forløb: dansk; U & J >< kontoruddannelsen m.m.
- Invitation til rådhuset/borgerservice: Rundvisning (gerne med fokus på mange forskellige jobfunktioner og fagligheder). Eleverne installeres ”på trappen”, en kontoruddannet fortæller sin historie, eller elever som er under uddannelse på rådhuset præsenterer deres historier og oplevelser.
- Indledende tema i historie om identitet, hvor øvelsen med pas tages op, og der tales om statsborgerskab, indfødsret og folketælling.
- Rollespil i dansk, hvor man arbejder med modtagerrettet kommunikation – både skriftligt eller dramatisk.
- Tværfagligt samarbejde med skolesekretæren om at skrive det næste velkomstbrev til kommende 0. klasser.

DAGENS MÅL

Hvad er vi optaget af i arbejdet med
Det er dét jeg skal være?

TEMAER

- Kundeservice – kropssprog og modtagerrettet kommunikation (Kundeservice - rollespil-øvelser)
- Arbejdsglæde/styrker – at finde sin vej?
- Videreuddannelse, når man har en erhvervsuddannelse
- Fagsprog

KENDSKABS- OG FÆRDIGHEDSOMRÅDER

- Uddannelse og Job: Kendskab til et specifikt job, erfaring med en konkret arbejdsopgave.
- Karrierelæring

OBS

Billederne fra de 4 forløb i 6. klasse skal samles og vises for eleverne som en del af Outro. Det er derfor en god ide, at alle billeder fra forløbet i en klasse tages med samme enhed.

TIL UNDERVISEREN

 60-90 min.

 Bilag 1-5

Formålet med Outro er, at eleverne får mulighed for at samle deres erfaringer og dele deres tanker med hinanden. Såvel som Intro så har den fælles Outro høj prioritet, da det er her forløbene bindes sammen, og eleverne får mulighed for at komme videre i deres forståelse for job og uddannelse og derved i deres karrierelæring.

"I DAG SKAL VI TALE OM, HVAD I HAR OPLEVET, LÆRT OG TÆNKT OVER I DE FIRE FORLØB OM HENHOLDSVIS KOKKEN, SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENTEN, KONTORASSISTENTEN OG TØMREREN."

OUTRO

I PLENUM: (15-20 MIN.)

Opsummer: Hvad husker I fra de fire fagforløb - brug billederne på væggen.

- (Kort snak) Hvad lavede vi i de 4 forløb – Hvad husker eleverne i fællesskab?
- Har I mødt nogen med disse jobs siden sidst?
- Hvilke arbejdsformer mødte I?
 1. en på kontor
 2. en i køkken (produktion)
 3. en arbejder mange steder og også ude
 4. I andres hjem/institution
- Hvilke fagfaglige udtryk og ord kan I huske?

GRUPPER: (CA. 6 GRUPPER) (30 MIN)

4 runder: elever sidder i samme gruppe (gruppen får et nummer), og bliver ved samme bord.

De fire forløb roterer mellem grupperne – illustreret ved et papir med fagpersonen på. Eleverne skriver svar på refleksions- og arbejds spørgsmål i deres gruppefelt på planchen, **ophængt på væggen, så alle kan få del i hinandens læring.**

På gruppebordene ligger der:

- Et ark med spørgsmål, som eleverne skal igennem.
 - Et ark, hvor de skriver noter ned (6 felter – hvor de noterer deres tanker og erfaringer)
- Eleverne skal igennem alle 4 områder. De går igen- nem de 4 fagforløb, et ad gangen.

REFLEKSIONS- OG ARBEJDS SPØRGSMÅL:

TIL HVERT FORLØB

- Nævn 3 færdigheder eller evner I tænker jobbet kræver? Hvor lærer du det i skolen?
- Hvordan kunne vi se, at personer var glade for deres arbejde? Gav de en forklaring på, hvorfor de havde valgt deres job/uddannelse?
- Hvornår synes du, at du var motiveret og deltagende i forløbet?
- Kender I andre jobs, hvor man kan have opgaver der minder om dette?

OPSUMMERING I KLASSEN: (15-20 MIN)

Vejleder styrer dialogen i plenum; her opsummerer grupperne deres tanker og overvejelser ift. de fire fagforløb. Der er fokus på elevernes nysgerrighed, opnåede viden og erfaringer samt hvad fællesskabet i klassen bidrog med.

"TAK FOR I DAG – VI GLÆDER OS TIL AT BLIVE KLOGERE SAMMEN, NÅR VI SES I 7. KLASSE".

4 VEJE TIL UDDANNELSE

7.klasse

TIL UNDERVISEREN

 6 lektioner

 Bilag 1-4

OPSTARTSINFORMATION 4 VEJE TIL UDDANNELSE

4 veje til uddannelse er målrettet 7. klassetrin og har til formål at give eleverne en første indføring i ungdomsuddannelseslandskabet. Med afsæt i elevernes møde med de fire faglærte jobs i 6. klasse introduceres erhvervsuddannelsernes organisering i fire hovedområder. Eleverne får hermed en ramme, hvori de kan ordne deres eksisterende viden om jobs og uddannelser samt den nye viden de får, når de i forløbet i 7. klasse præsenteres for et bredere udsnit af de faglærte uddannelser.

Det prioriteres, at eleverne lærer at anvende hjemmesiden Uddannelsesguiden, at de løser opgaverne i fællesskab og får mulighed for at profitere af hinandens erfaringer.

Det vejledningsteoretiske ståsted er fortsat karrierelæring, og der arbejdes målrettet med at udvikle et tydeligt mulighedsrum for både at opdage, ordne og få erfaringer med uddannelser og egne interesser og kompetencer. Der ligger en vigtig opgave hos underviseren i at fastholde eleverne i deres karrierelæringsproces og understøtte de fire stadier af karrierelæring (opdage, ordne, fokusere, forstå).

Forløbene i 7. klasse har en samlet varighed på ca. 6 lektioner. Forløbet er opbygget i delelementer, hvilket muliggør at afviklingen kan fordeles over flere moduler. Forløbet er bygget op om 3 delelementer:

- 1. DEL:** På vej i uddannelsessystemet
- 2. DEL:** Nysgerrig på en erhvervsuddannelse
- 3. DEL:** På opdagelse i fællesskab

Det anbefales at afvikle de to første dele direkte i forlængelse af hinanden, men hvert delelement er separat beskrevet i forløbsbeskrivelsen for netop at give plads til fleksibilitet ifm. afviklingen.

Forløbet 4 veje til uddannelse består af en PowerPoint-præsentation der guider underviseren gennem de 3 delelementer. Til hvert slide i PowerPointen er der knyttet noter der beskriver de oprindelige tanker bag indholdet i de enkelte slides. Der henvises i forløbsbeskrivelsen direkte til de enkelte slides, som uddybes og forklares.

De mange forklaringer er tænkt som orientering og baggrundsindsigt, og grupperingen af slides er tænkt som et forslag til en strukturering. God fornøjelse med din personlige udførelse.

1. DEL: PÅ VEJ I UDDANNELSESSYSTEMET

TIDSPLAN (75 MIN)

Introduktion (slides 1-3)	15 min
Præsentation af de fire veje til erhvervsuddannelserne (slides 4-8)	15 min
Øvelser: Kahoot og Ord på uddannelser (slides 9-11)	45 min

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL AF FORLØB

Formålet med den basale introduktionen til erhvervsuddannelsessystemet er, at eleverne opnår kendskab til erhvervsuddannelsernes fire hovedområder, og i den proces begynder at ordne deres viden fra forløbene i 6. klasse og udvide denne viden med kendskab til flere erhvervsuddannelser.

INTRODUKTION – SLIDE 1-3

4 Veje til uddannelse

- Inden undervisningen starter hænges de fire karrierelæringsudsagn, hjælpearket (skal anvendes i forbindelse med del 2), samt de fire plancher med tilhørende overskrifter op i klassen. Se bilag 1-3.
- "Hej igen" – Indledningsvis genetableres relationen fra 6. klasse.
- Oprids af vejleders formål med at være her i dag? Hvad står jeg for? Fx jeg vil gerne være med til at øge jeres viden om de muligheder, I har for uddannelse og senere job; øge deres viden om hvordan de selv finder info om uddannelser, ALLE uddannelser...
- Dagens formål jf. de fire karrierelæringsudsagn. Fx "I dag handler om at være nysgerrig"

I dag

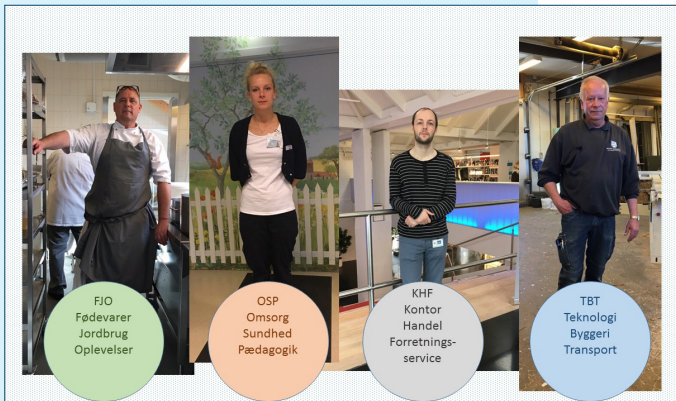
- Lære noget om uddannelsessystemet - erhvervsuddannelserne
- Prøve at bruge Uddannelsesguiden.dk til at søge informationer
- Lave plakat
- Jeres tanker og erfaringer

- Kort gennemgang af hvad der skal ske i dag.

Overvejelser om valg

- Hensigten med dette slide er at spore eleverne i retning af karrierelæring og understrege, at i dag ikke handler om valg. Dette slide er centralt i forhold til karrierelæring og lægger op til at diskutere følgende antagelse med eleverne: Nogle gange tænker de unge, at "vi" er glade bare de har valgt en uddannelse; så er der måske også "ro på" ift. familien, men vi er interesserede i alt det der sker op til valget, den research de har lavet, de vejledningsaktiviteter de har prøvet, og de refleksioner de har foretaget undervejs.
- "I kommer til at opleve mange forskellige vejledningsaktiviteter inden I stopper, derfor slutter vi dagen af med at gemme jeres produkt fra i dag, så I har dem til senere". (Produktet kan gemmes til studievalgspotfolio)

PRÆSENTATION AF DE FIRE VEJE TIL ERHVERVSUDDANNELSER – SLIDE 4-8

- De fire cirkler repræsenterer de fire veje. (Animationerne fremkaldes enkeltvis og manuelt.)
- Som introduktion til de fire veje tages der her udgangspunkt i de 4 faglærte som eleverne mødte i 6. klasse.
- Brug tid på at involvere eleverne, og få dem til at genkalde sig hovedpunkterne fra 6. klasseforløbet: hvad lavede de faglærte, hvor arbejdede de, hvad husker I særligt fra forløbene om fagsprog, arbejds glæde osv.
- Herefter fremkaldes de fire cirkler enkeltvis, og der skabes sammenhæng mellem de fire veje til uddannelse og de fire eksempler på faglærte jobs (fra 6. klasse).
- Ligeledes påpeges sammenhængen med de fire farvede plancher (der repræsenterer de fire hovedområder), som i starten af dagen blev hængt op i klassen.

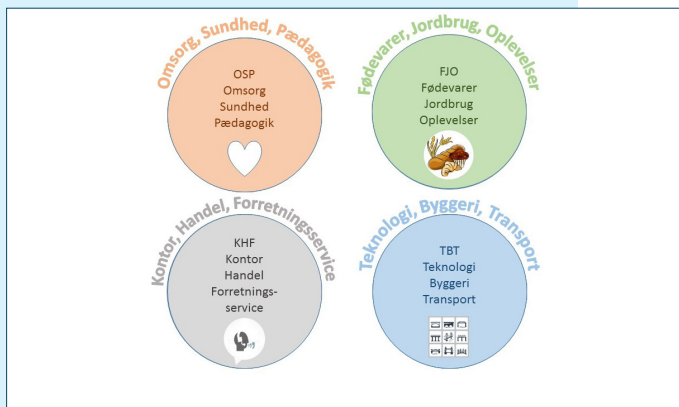
Erhvervsuddannelser

107
4 indgange
44 med EUX

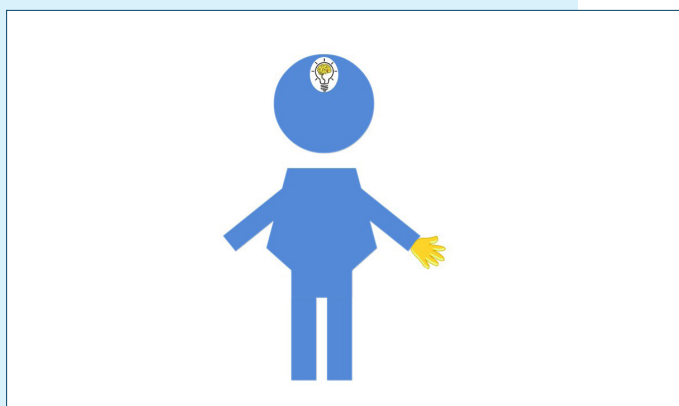
Gymnasiale uddannelser

4

- Da dette forløb for de fleste elever er den første introduktion til uddannelsessystemet, laves her et kort oprids af de to typer af ungdomsuddannelser: erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser.
- Dette slide indeholder en animation, hvor de numeriske fakta om uddannelserne fremkaldes enkeltvis og manuelt.
- Der kan med fordel afsættes lidt tid til spørgsmål og nysgerrighed vedrørende de gymnasiale uddannelser også. Nysgerrighed er dagens mantra og bør imødekommes.
- Det kan påpeges, at der i faget Uddannelse og job på et senere tidspunkt skal arbejdes mere detaljeret med de gymnasiale uddannelser.
- Det kan skærpe forståelsen for erhvervsuddannelsernes opbygning at synliggøre sammenhængen mellem en erhvervsuddannelse og den efterfølgende jobtitel på erhvervsuddannelserne: at "erhverv" er synonym med "job", hvilket man netop bliver uddannet til.

- Kort opridsning af erhvervsuddannelsernes placering under 4 hovedområder – vi kalder det veje til uddannelse.
- Dette slide indeholder en animation, hvor prikkerne skal illustrere, at hver af de fire veje indeholder mange forskellige uddannelser. Animationen angiver ligeledes det præcise antal uddannelser inden for hver vej. Animationerne fremkaldes enkeltvis og manuelt.

- En erhvervsuddannelse er generelt en uddannelse, hvor man bruger hånd og hoved.
- Det kan fremhæves, at teoretisk læring også er en vigtig del af en erhvervsuddannelse, og at det er karakteristisk for læringsformerne på en erhvervsuddannelse, at den teoretiske læring understøttes af praktisk læring fx på et værksted, i en salon eller i et køkken.
- I forlængelse af ovenstående kan eleverne opfordres til refleksion over, hvordan de selv lærer bedst.

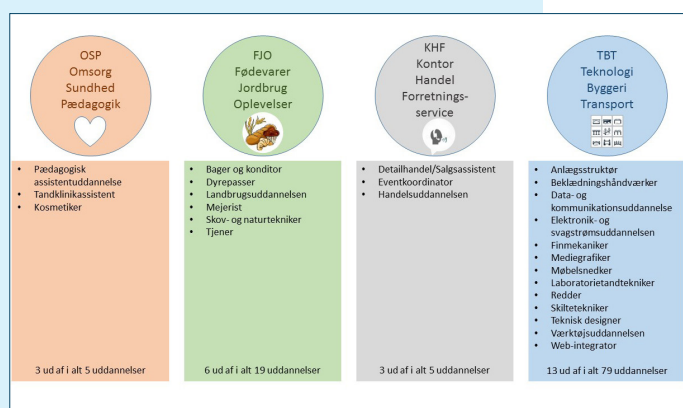

- Dette er en kort eksemplificering af, hvilke elementer en erhvervsuddannelse består af.
- Dette slide indeholder en animation, hvor de enkelte elementer fremkaldes automatisk i et flow der illustrerer opbygningen af en erhvervsuddannelse, med skiftevis teori og praktik.
- Praktikdelen er erhvervsuddannelsernes varemærke og det element, hvor de adskiller sig fra de gymnasiale uddannelser. Da eleverne typisk ikke har et forudgående kendskab til erhvervsuddannelserne, bør det understreges, at det er en obligatorisk del af en erhvervsuddannelse, at man som elev skal i lære, altså i en rigtig virksomhed og faktisk får reel løn under uddannelse. For nogen vil praktikken endog være en unik mulighed for læring, men også for opretholdelsen af motivationen for uddannelse og for anerkendelse.
- En PAUSE kan med fordel lægges ind på dette tidspunkt.

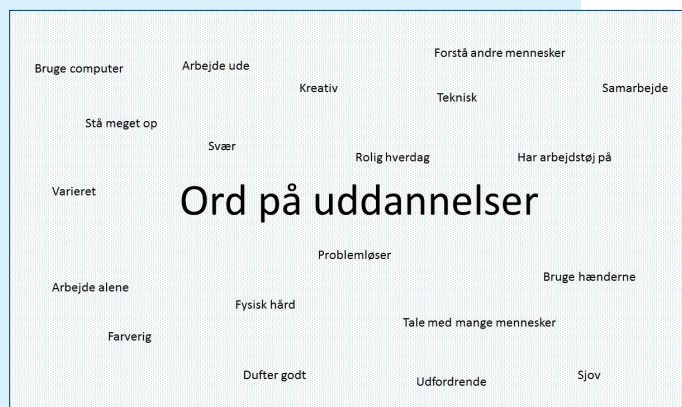
ØVELSER – SLIDES 9-11

Kahoot.it

- Eleverne skal nu aktiveres via en Kahoot.
- Kahooten er designet som en konkurrence for grupper, og indledningsvis deles klassen i vilkårlige grupper af 4 og sættes i gang med at oprette sig med holdnavn.
- Formålet med Kahooten er at træne elevernes forståelse for erhvervsuddannelsessystemet og at præsentere dem for et udvalg af de uddannelser de kan komme til at arbejde med, når de senere skal lave en plakat over en erhvervsuddannelse (sidstnævnte tydeliggøres over for eleverne).
- Opgaven i Kahooten er at fordele de valgte uddannelser på de fire hovedområder.
- Pirk til elevernes forforståelse og nysgerrighed ved at spørge ind til elevernes kendskab til nogle af uddannelserne i Kahooten.
- Kahooten anvendt her er offentlig tilgængelig, og kan findes ved at logge på Kahoot.com og søge efter "4 Veje".

- Dette slide er ment som et overblik over erhvervsuddannelsessystemet, med de 25 ud af de 107 uddannelser der er udvalgt til dagens forløb.
- Formålet med dette slide er derfor kort at give eleverne et overblik over fordelingen af uddannelser inden for de fire hovedområder (vær opmærksom på mængden af uddannelser i TBT) og påpege mængden af eksisterende erhvervsuddannelser, hvoraf vi i dag kun giver mulighed for at se på 25.
- Eleverne opdeles nu i grupper af 2-3.
- Grupperne skal bruges til den næste øvelse Ord på uddannelser, samt når eleverne skal lave deres egen plakat (såfremt man vælger at afvikle alle 3 delelementer på samme dag).

- Eleverne får nu udleveret et ark med labels (se Bilag 5), som de i fællesskab skal placere på de 4 plancher der repræsenterer de 4 veje. De skal placere ord på alle indgange.
- Herefter foretages en kort opsummering – hvad lægger eleverne mærke til? Var de enige eller uenige om, hvor de forskellige labels skulle sættes?
- Vedr. forestående lodtrækning om hvilken erhvervsuddannelse grupperne skal arbejde med: Fortsættes der med afviklingen af del 2 i direkte forlængelse heraf, bedes eleverne nu om i deres grupper at tage stilling til, hvilken vej ud af de fire de i arbejdet med uddannelsesplakaten kunne tænke sig at være nysgerrige på. For at vejlederen kan danne sig et overblik, kan eleverne eksempelvis stille sig foran den planche der repræsenterer den vej, de er interesseret i. Vejlederen må nu vurdere, om antallet af de udvalgte uddannelser inden for hvert hovedområde svarer til antallet af grupper der interesserer sig for indgangen, eller om der skal være en mere vilkårlig lodtrækning på tværs af indgangene, når eleverne skal i gang med gruppearbejdet.
- Det anbefales, at kravene til de forskellige elementer i plakaten gennemgås (slide 12-19), før grupperne ved lodtrækning får tildelt den uddannelse de skal fordybe sig i.

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren:

- Bidrager til at fastholde elevernes fokus på dagens karrierelæringsmål: Jeg er nysgerrig på, Jeg er interesseret i, Jeg er god kammerat og Jeg kan.
- Bidrager med egen nysgerrighed og gerne egne erfaringer med uddannelse
- Inddeler eleverne i grupper til øvelsen Ord på uddannelser

UU-Vejleder:

- Er ansvarlig for dagen, inkl. oplæg og øvelser (PowerPoint; Kahoot og Ord på uddannelser)
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæring
- Medbringer nødvendige materialer

MATERIALER

- PowerPoint præsentation
- A3 print af de fire karrierelæringsudsagn
- A3 print af overskrifter til de 4 plancher
- Tegnestifter, magneter, elefantsnot eller andet til ophængning af materialer
- Printede ark med labels til øvelsen Ord på uddannelser
- Kahoot
- Karton (tomme plancher) i de fire farver der repræsenterer de fire indgange

2. DEL: NYSGERRIG PÅ EN ERHVERVSUDDANNELSE

TIDSPLAN (110 MIN)

Introduktion

Gennemgang af krav til arbejde med plakat
(slides 12-19)

20 min

Produktion af plakat

90 min

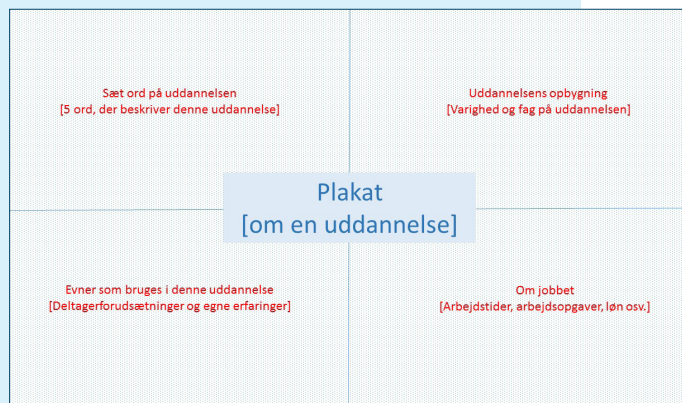
FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL

Formålet med produktionen af en uddannelsesplakat er, at eleverne, gennem de tilhørende opgaver, opnår en dybere viden om en erhvervsuddannelse, og opnår en mere generel kompetence i informationssøgning om uddannelse på www.ug.dk (Uddannelsesguiden). På www.ug.dk skal de lære at anvende udvalgte funktioner, så de på dagen kan finde de informationer de har behov for til at producere plakaten, og mere generelt bliver i stand til selv at søge viden når de bliver nysgerrige på andre uddannelser.

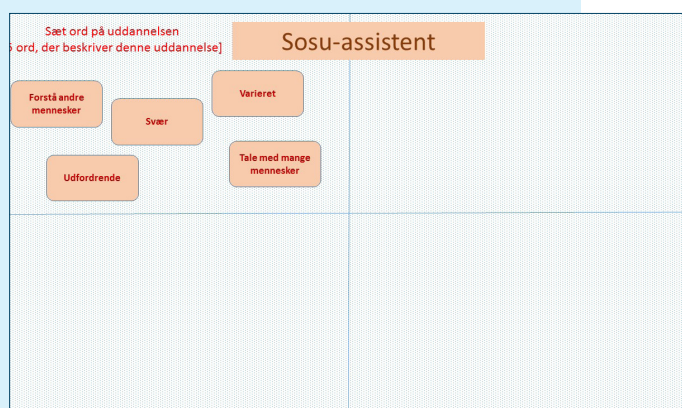
Introduktion

- Ved afvikling af del 2 direkte i forlængelse af del 1
 - Ved afvikling af del 2 direkte i forlængelse af del 1 er der ikke behov for den store introduktion, men mere en simpel henvisning til, hvor langt klassen er nået i forhold til dagsordenen.
 - Eleverne kan gøres opmærksomme på, at nu bliver opgaven forklaret, og herefter skal de arbejde selvstændigt i 1½ time.
 - Eleverne arbejder i de grupper de fik under øvelsen Ord på uddannelser.
- Ved afvikling af del 2 på et senere tidspunkt
 - Ved afvikling af del 2 på et senere tidspunkt vil der indledningsvis være behov for at genopfriske, hvad klassen lavede sidst.
 - Genopfriskning kan følges op af en øvelse i de (af læreren) fastsatte grupper, hvor grupperne tager stilling til, hvilken vej de er nysgerrige på og ønsker at arbejde med når de om lidt skal lave en plakat.
 - For at vejlederen kan danne sig et overblik, kan eleverne eksempelvis stille sig foran den planche der repræsenterer den vej de er interesseret i. Vejlederen må nu vurdere, om antallet af de udvalgte uddannelser inden for hvert hovedområde svarer til antallet af grupper der interesserer sig for indgangen, eller om der skal være en mere vilkårlig lodtrækning på tværs af indgange når eleverne skal i gang med gruppearbejdet.
 - Eleverne skal arbejde selvstændigt den næste 1½ time.

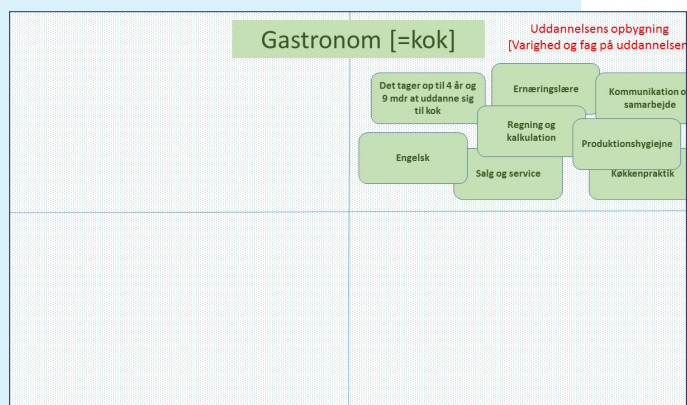
GENNEMGANG AF KRAV TIL PLAKAT – SLIDES 12-19

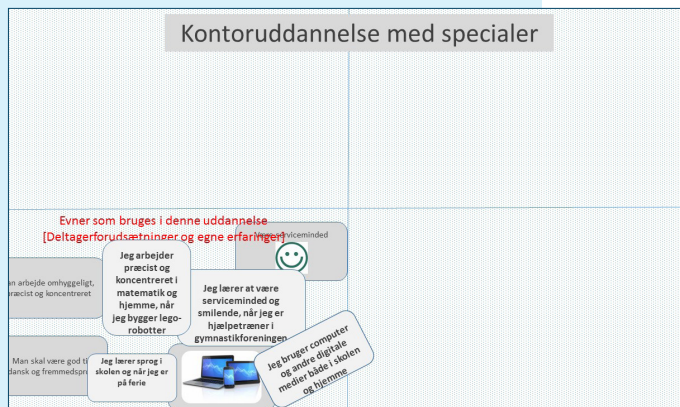
- Kravene til plakaten er, at den skal indeholde de fire elementer, som er angivet på slide 12.
- Afvikles del 2 i forlængelse af del 1 er det oplagt med en pause efter gennemgangen af dette slide.
- Værktøjerne på www.ug.dk gennemgås på de følgende slides, og her gøres opmærksom på intentionen med den, for en elev i 7. klasse, lidt tunge terminologi, nemlig at begreberne på plakatintro afspejler ordvalg på ug.dk.
- Betydningen af de valgte termer gennemgås kort.
 - Uddannelsens opbygning
 - Varighed
 - Fag
 - Deltagerforudsætninger

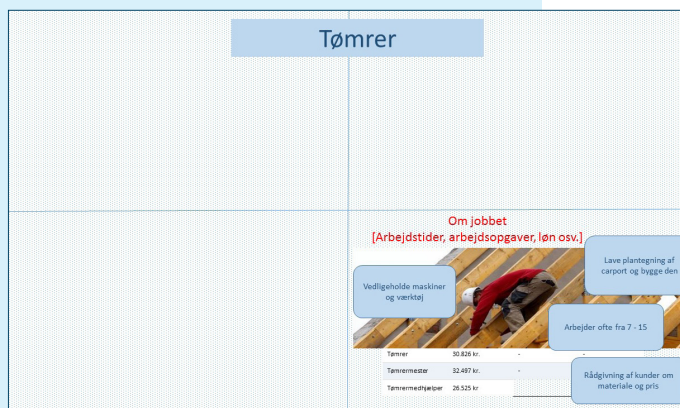
- Slide 13-16 bruges til at uddybe kravene til plakaten. Hvert slide, der uddyber et krav til plakats indhold, er eksemplificeret ved en af de fire faglærte job, og nu uddannelser, som eleverne mødte i 6. klasse.
- Sæt ord på uddannelsen: Eleverne skal finde 5 ord ud af dem de tidligere satte på uddannelserne, som de mener bedst beskriver den uddannelse de nu arbejder med.

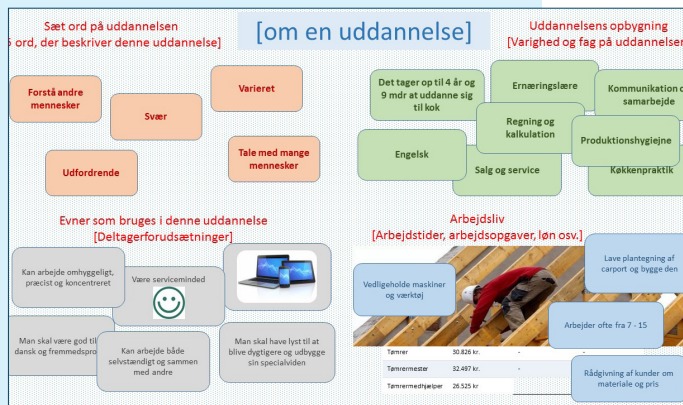
- Uddannelsens opbygning: Fakta om uddannelsen: Vi har udvalgt 2 parametre eleverne skal finde fakta om. Ønsker grupperne at tilføje mere, er de velkomne til det.
- Info til denne del af opgaven findes på den generelle søgning på uddannelsen på ug.dk, dels i Faktaboksen og dels under fanebladet "Uddannelsens opbygning".
- Der refereres til to typer af vidensøgning på ug.dk:
 - Søgning om uddannelsen (Grøn)
 - Søgning om jobbet (Lilla)
- Overvej at have en browser åben til ug.dk-søgninger – Gennemgangen af værktøjerne på ug.dk kan enten ske løbende, på relevante steder i slide 14-16, eller samlet når alle fire elementer er gennemgået.

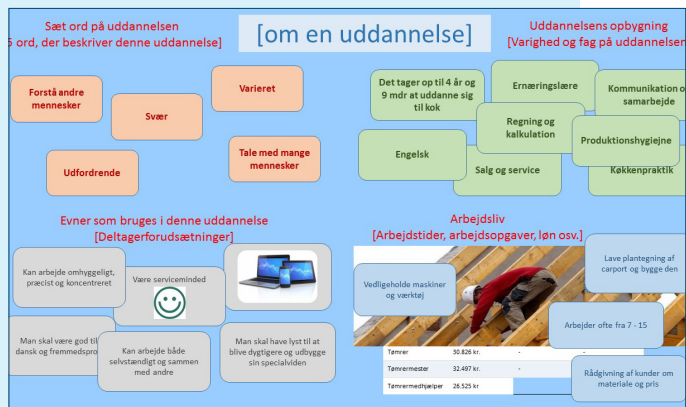
- Evner som bruges i denne uddannelse: Info om dette findes under "Deltagerforudsætninger", som typisk er 5. faneblad under den generelle søgning på UG.
- Vælg minimum 3 af de i UG beskrevne deltagerforudsætninger
- Derudover skal eleverne: "Diskutere i gruppen, hvor i deres hverdag de lærer noget der forbereder dem på eller minder om de 3 valgte deltagerforudsætninger" - skriv dem på plakaten. Husk at erfaringer kan komme både fra fag, oplevelser i skolen og fra interesser og oplevelser i fritiden. (Hjælpetræner, spejder, gaming, tur med ungdomsskolen m.m.)

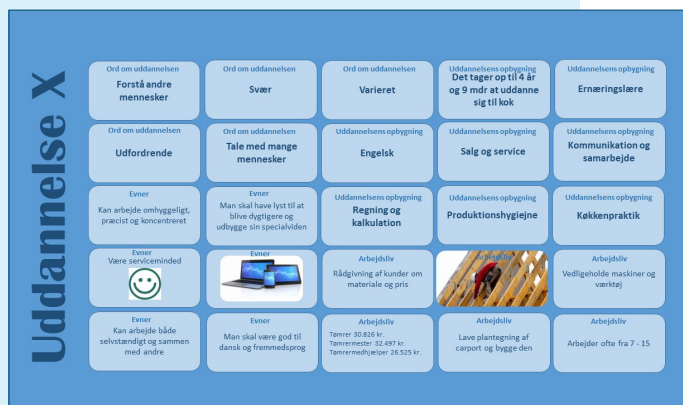
- Arbejdsliv: I denne del af plakaten skal eleverne finde information om arbejdstider, arbejdsopgaver, løn o.a. De kan finde denne info under "Om uddannelsen" og måske i en film om uddannelsen, hvis der findes sådan en - se "Se film om uddannelsen", som er ca. 4. faneblad i den generelle søgning. Derudover kan de læse i artiklen "Job" (Lilla kategori) i stedet for at gå ind under erhvervsuddannelse.

- Kravet til plakats indhold er som beskrevet i de fire elementer, men designet er helt op til eleverne. Dette og de næste to slides skal bruges til at illustrere og eksemplificere mulige måder at designe plakaten på.
- Plakaten laves i PowerPoint. Husk en plakat fylder kun én side, dvs. al info skal samles på én side.
- Der er flere begrundelser for at vælge at arbejde i programmet PowerPoint:
 - Det er tilgængeligt på alle skoler, eleverne har ofte arbejdet med programmet før, og programmet er meget let og intuitivt at tilgå. Andre programmer kan naturligvis også anvendes, hvis man foretrækker det; det er dog ikke alle der er lige lette at gemme, dele og præsentere.
 - Plakaten laves digitalt, hvilket er mere fleksibelt ift. visuelle løsninger, billedvalg m.m. og kan bruges til diverse præsentationer på skoleintra, inforskærme m.m.
- OBS vedr. billeder: Elever kan finde billeder til plakaten på Google, men det er MEGET vigtigt, at de UDELUKKENDE bruger billeder efter følgende anvisning, så vi kommer uden om billeder med ophavsret osv.:
 1. Lav din søgning på Google og vælg "Billeder"
 2. Gå ind i "Værktøjer" og vælg "Brugsrettigheder"
 3. Indstil "Brugsrettigheder" til "Må anvendes til ikke-kommercielle formål"
 4. Kun de billeder der er tilbage herefter må anvendes til plakaten
 5. NB! Husk at opfordre dem til at søge bredere, hvis de ikke finder billeder i første søgning. Det plejer at hjælpe.

- Her er baggrunden ændret...

- Her er hele opsætningen en anden, men det fremgår tydeligt, hvilket element informationen beskriver...
- Grupperne skal nu i gang med at arbejde med plakaterne og skal derfor trække en uddannelse. Grupperne har tidligere tilkendegivet hvilken vej, hvilket hovedområde, de var nysgerrige på. Til OSP er der udvalgt 3 ud af 5 uddannelser, til FJO er der udvalgt 6 ud af 19 uddannelser, til KHF er der udvalgt 3 ud af 5 uddannelser og til TBT er der udvalgt 13 ud af 79 uddannelser. Vejleder vurderer nu, hvordan grupperne trækker en uddannelsesvej.
- Til lodtrækningen anvendes 4 konvolutter, en per hovedområde, indeholdende de matchende uddannelseskort.
- Arbejdet med plakaterne sættes i gang,
- Når eleverne er færdige med deres plakater, gemmes plakaterne på et usb-stik (eller i en fælles tilgængelig mappe) så de er klar til gennemgang eller fælles præsentation.

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren:

- o Inddeler arbejdsgrupperne på 2-3
- o Understøtter eleverne ift. gruppearbejdet, både processuelt og indholdsmæssigt. Vejledning i indholdsdelen hænger på væggen som Hjælpeark
Bidrager til at fastholde elevernes fokus på dagens karrierelæringsmål: Jeg er nysgerrig på, Jeg er interesseret i, Jeg hjælper mine kammerater med og Jeg kan.
- o Bidrager med egen nysgerrighed og gerne egne erfaringer med uddannelse

UU-Vejleder:

- o Er ansvarlig for dagen, inkl. oplæg og øvelser (PowerPoint; Kahoot og Ord på uddannelser)
- o Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæring
- o Medbringer nødvendige materialer

MATERIALER

Materialer fra del 1, der fortsat anvendes i del 2:

- PowerPoint præsentation
- A3 print af de fire karrierelæringsudsagn
- A3 print af overskrifter til de 4 plancher
- Tegnestifter, magneter, elefantsnot eller andet til ophængning af materialer
- Karton (tomme plancher) i de fire farver, der repræsenterer de fire indgange

Nye materialer:

- Uddannelseskort

Jeres oplevelser

3. DEL PÅ OPDAGELSE I FÆLLESSKAB

TIDSPLAN (75 MIN)

Introduktion

Karrierelæringsøvelser og formidling 75 minutter

FORBEREDELSE OG GENNEMFØRSEL

Formålet med formidlingen af plakaterne er at samle op på elevernes erfaringer og understøtte deres karrierelæring. Formidlingen bidrager til at den aktuelle viden nuanceres, idet eleverne i fællesskab skal reflektere, spørge ind til hinandens emner og forklare dem. Der fastholdes et fokus på, hvad der er lært i processen? (Fx viden om uddannelse, SU, hvordan man bruger ug.dk eller måske PowerPoint) Hvordan var det at samarbejde? Hvad huskes? Hvad overraskede? Eller hvad eleverne måske allerede vidste? (Jf. jeg kan...)

INTRODUKTION

- Sæt god tid af til gennemgang af plakater!
- Da alle klasser er forskellige ift. dynamik og størrelse, kan det være svært at forudsige hvilken struktur der er bedst at anvende i den enkelte klasse. Derfor har vi valgt at skitsere 2 scenarier for afrundingen af forløbet. De præsenterede scenarier tager udgangspunkt i karrierelæring.
- Der kan indledningsvis spørges ind til dagens erfaringer og læring. Brug eksempelvis de fire karrierelæringsudsagn på væggen. Eleverne kan fx i plenum færdiggøre udsagnene ud fra deres egne erfaringer ("Jeg har været nysgerrig på..."; "Jeg har hjulpet mine kammerater med..." eller endnu bedre "X var en god kammerat fordi...")

Plakatpræsentation

- Stående samtale (10 min)
- Plenumøvelse - Karrierelæringsspørgsmål (10 min)
- Plakاتفremvisning

Første scenarie:

- Eleverne begynder med en "stående" makkersamtale, hvor de kort fortæller hinanden, hvad de har lært indtil videre. Efter et par minutter skifter de makker. (De kan eventuelt lave øvelsen som en walk and talk.) (10 minutter - de når at tale med ca. 3-4)
- Vejlederne stiller spørgsmål til dagen, hvor eleverne rækker hånden op på følgende udsagn. (10 minutter)
 - Er der nogen som har oplevet at blive interesseret i noget i dag?
 - Er der nogen som har oplevet at få hjælp af/eller hjælpe en kammerat i dag?
 - Er der nogen som har opdaget, at de allerede kan noget, man skal kunne i ungdomsuddannelserne?
 - Er der nogen som i dag har oplevet, at de er blevet nysgerrige på at vide mere om noget?
- 5 minutters pause (især hvis alle dele gennemføres på samme dag)
- A) Hvis der er færre end 10 plakater, og vejlederen vurderer at klassen kan kapere det, kan det fungere godt at lade eleverne se hinandens fremlæggelser på smart-board. Det er ikke tanken, at eleverne skal fremlægge plakaterne, men at de får lov til at kommentere på eget arbejde og egen proces, og vejlederen laver relevante nedslag ift. fagord, indhold og design af plakater. Eleverne får lov til at stille spørgsmål til hinandens plakater. (50-60 minutter)
- B) Hvis der er en lærer og en vejleder til stede, og der er flere end 10 plakater, kan klassen deles i 2 grupper som så præsenterer deres plakater for hinanden – som beskrevet i A.

Afsluttende spørgsmål til eleverne: Hvem kunne have gavn af at høre om/se jeres arbejde? (Vores forslag)

- Skolebibliotekets eller indgangspartiets digitale skærm
- En yngre klasse – evt. gennem fremlæggelser
- Forældrene på Intra eller på et forældremøde
- Den lokale ungdomsskole
- Det lokale bibliotek

Videndeling og Konstruktiv kritik

- Sparringsøvelse i grupper (30-40 min)
- Pause
- Afrunding i plenum (20 min)

Andet scenarie

2) Videndeling og konstruktiv kritik

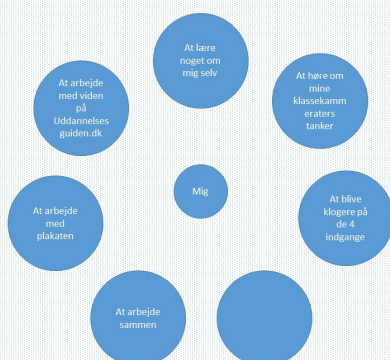
Sparringsøvelse (ca. 5-10 minutter x 4 – i alt 30-40 minutter)

- Eleverne har arbejdet i par/grupper. Eleverne vælger en elev (Den Beskrivende) der bliver siddende ved gruppens computer, mens de andre rejser sig op og sætter sig over til en anden gruppes computer (De Besøgende).
- Den Beskrivende fortæller om hvilke overvejelser gruppen havde gjort sig ift. plakats design og indhold.
- De Besøgende lytter og kommer med konstruktiv feedback og opklarende spørgsmål. De må kun tale i positive sætninger.
- Den Beskrivende har nu mulighed for at rette/tilføje i plakaten.
- Efter ca. 5-10 minutter (kan tilpasses) flytter De Besøgende plads og "besøger" en ny plakat. Når eleverne har været igennem 2 runder, bytter "De Besøgende" og "Den Beskrivende" roller, således at alle besøger og beskriver ca. 2 gange.
- Pause 10 minutter
- Afrunding i plenum, hvor der spørges til elevernes oplevelse af dagens undervisning. (20 minutter)
- Hvad har de lært? Hvordan spiller deres skolefag ind i undervisningen? (Viden, termer, arbejdsformer)
- Er de blevet nysgerrige på noget?
- Hvordan har de selv bidraget til fællesskabet?
- Har de hørt om krav til nogle kompetencer de allerede har?

Afsluttende spørgsmål til eleverne: Hvem kunne have gavn af at høre om/se jeres arbejde?

(Vores forslag)

- Skolebibliotekets/indgangspartiets digitale skærm
- En yngre klasse – evt. gennem fremlæggelser
- Forældrene på Intra eller på et forældremøde
- Den lokale ungdomsskole
- Det lokale bibliotek

- Karrierelæring – Blomsten som et bud på samtaleark til den stående samtale (Plakatpræsentation)
- Genopfrisk de 4 karrierelæringsfokus, lad eleverne tale om, hvad de er nysgerrige på... interesseret i.... Kan allerede.... Er god til at hjælpe en kammerat....
- Hvis klassen er til det, overvej en walk-and talk, eller en snak med en ny kammerat om, hvad de har lært i arbejdet med plakaten.

ROLLER – HVEM GØR HVAD?

Læreren:

- Har en særlig rolle ift. at vurdere hvilket scenarie for afrunding der passer bedst til klassen.
- Bidrager til at fastholde elevernes fokus på dagens karrierelæringsmål: Jeg er nysgerrig på, Jeg er interesseret i, Jeg hjælper mine kammerater med og Jeg kan.
- Bidrager med egen nysgerrighed og gerne egne erfaringer med uddannelse.

UU-Vejleder:

- Er ansvarlig for dagen, inkl. afrunding og øvelser
- Har en særlig rolle ift. at understøtte karrierelæring
- Medbringer nødvendige materialer

MATERIALER

Materialer fra del 1, der fortsat anvendes her:

- PowerPoint præsentation
- A3 print af de fire karrierelæringsudsagn
- A3 print af overskrifter til de 4 plancher
- Tegnestifter, magneter, elefantsnot eller andet til ophængning af materialer
- Karton (tomme plancher) i de fire farver, der repræsenterer de fire indgange

Nye materialer:

- Usb-stik med klassens færdige plakater.

FAGLÆRT TIL FREMTIDEN
– flere unge i eud i Region H

**Region
Hovedstaden**